

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Modesti Tavbengall Apologeticus Adversus Umbras Oratij
Melliti**

Hansiz, Marcus

Pragæ, 1723

Caput XXII. Quam nihil curandæ Melliti, ejusque similium in Almam Jesu
Societatem calumniæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39569

CAPUT XXII.

Quam nibil curandæ Melliti, ejusque similium in Almam JESU societatem calumnia.

Verum, ut ad id redeam, unde devolutus sum, id ajo, calumnias in Societatem ingestas ut plurimum tum ex persona proferente, tum ex materia proposita, tum denique ex modo formulisque inconditis proponendi semet ipsas jugulare, cuius exemplum evidens in tuo, Mellite, apparatu habemus. Apparet ubique passio & morbus: mera jacula sine argumento solido: omnia conquisita, fabulæ, rumores, suspiciones, conjecturæ, perversæ illationes: Ex quo inferri debebat virtus, colligitur vitium. Alienæ, totoque exorbitantes Cœlo interpretationes, mendacia, centones meri; exclamaciones, exaggerationes, hypotheses; Jam si ad singula respondere negotium sit, ejusmodi esset, atque si aut os canibus, ne latrent obfocare; aut virus viperis, quod assiduo reperant, excernere statuas.

Et vero, quod vobis, Jesuitæ, solatio sit, ipsa tot taliumque hominum obtrectatio gloria vobis est; Ignobillem enim & inertem nemo infestatur; sed a quo vel quis timet, vel cui invidet, vel a quo dissentit; vel denique cuius

cujus virtus adeo eminet, ut umbram aliis facere videatur
 sceleratum quippe, profligatumque hominem calumniare
 nemo; satis enim ignominia morum premit: neque illum
 calumnia appetit, in quo nihil novi est, vituperabilem esse.
 Hinc enim sit, quod de quibusdam non laboramus, nihil ad
 eos oppugnandos enitimus, ad eorum vitia nemo consistit:
 quia nihil novi. Ad rariora convertimus, vulgata præte-
 rimus. Res vestrae, Socij JESU, aliter habent. Argumen-
 ta conqueruntur, industria effictum ponitur, omnia dicta
 facta patentia, occulta, vera, verisimilia, sæpe & possibilia
 immo & impossibilia vestigantur: Spectaculum plane faci-
 estis mundo, angelis & hominibus: Quid tot studia ad-
 versantium sibi volunt? Scilicet ut probent in luce vestra
 maculas quasdam reperiri: novum scilicet hoc, & non cui-
 vis notum Argumentis huc contendendum est. Quem
 lippum esse aut simum ipsi oculi, vultusque prodit, lippum
 esse, aut simum nemo probat. Res est etiam lippis nota.

At vero egregia virtus, & communem modum super-
 gressa irritamentum est primum invidæ, atque, quod indi-
 consequitur, calumniæ. Quippe moribus hominum com-
 paratum est; ut in rebus omnibus ad præcellentiam facie-
 ribus; sic nec in claritate virtutis quisquam æquo animo
 fert superiorem se. Eminentis virtutis præclarum signum
 est, allatrari. Ipsorum judicio calumniantium ij, qui petun-
 tur, magni sunt. Quod in vobis certe verum est, Io-
 celyti Societatis JESU indigetes: Ipsum scriptitantium ca-
 lumniantiumque judicium gloriæ vestrae cedit: omnes
 enim eo id faciunt, quod aliorum fuisse sciant irritos con-
 tus. Quis enim aggreditur hostem, quem aliqui novit
 esse profligatum? Magnam esse existimationem necessaria-
 est hostis, adversus quem tanto apparatu tantisque copiis
 venitur. Quatinus ego quidem ex Mellito eam vobis glo-
 riam polliceri nego, quod hostis est parum conspicuus.

qui Societatem potius sui causa, spe scilicet aliqua gloriæ ex tali molitione preventuræ, quam fiducia derogandæ aliquid insectatur. Inopiam suam hoc qualicunque vento implere desiderat. Hoc enim persuasum habet; vel audere aliquid in Societatem JESU, aut eam laceſſere, gloriosum ſibi fore. Verum si ſuper diem porro indulſerint, non ille ſane unquam potis erit, ſe voto damnatum lætari. Habebit qui ei nervum, & alas incidat, & pro gloria, quam quærebat, remetiatur, quo ſapiat, intellectum. Hæc obiter.

Cæterum ad vos mea rurſum oratio gloriosi Ecclesiæ Dei pugiles. Tenetis apicem, imo olympum famæ ſecuræ quo nullæ unquam ululæ ferali cantu pertingant, aut bubones funesti, quibus hoc vitæ institutum est, odio, & odio haberi: Quod mihi plane persuadeo, vestrum fuſſe conſilium, quod roſtrum importunum nullo uſque responſo truncandum putaveritis: belle actum! feciſtis, quod erat virtutis Religioſæ, quod Sapientiæ. Libenter ſuffer- tis inſipientes, cum ſitis ipli ſapientes. Cor. 2. 12. Et mihi tamen veritatis interpretem agere licuit, tum ad faci- nus recutitæ frontis retundendum, tum ad famæ vestræ tuendam integritatem. Ex ipſo, qui in manibus eſt, even- tu discere potestis, quantum ſit in rebus vestrīs pondus. Dudum ego hoc mecum tacitus expendebam, quid eſſet, quod, cum in aliorum dictis ſcriptisque multa facile diſſim- lantur, facileque excuſentur, ſcilicet intereſſe pér magni re- putant judicium & calamum Societatis, eſſeque non par- vum in utroque momentum. Quid innocentius ſcribi po- terat libello Soterij? & fuit tamen ejus tanta viſ, ut effice- ret, nonneminem propemodum de potestate mentis exire, malo interno in alterum jam cerebri paroxismum crum- pente.

Scio.

Scio, quam tibi doleat Mellite, me adeo in Societas JESU laude versari: ne, quæso imperes animo meo: sic Deo teste sentio, sic judicio non hodierno primum, sed inveterato contendeo. Et vero licuit tibi commentitias ejus noxas tam avide esurienterque masticare, quid ni licebit ejus egregias virtutes, ex vase spurco, in quo tu eas collo casti, id est, calumnijs tuis, in lances aureas, ingenuæ veræque prædicationis transfundere, queis, veluti dapibus odoratis palatum Christianum satiari, nedum Religiosum possit? Quas tu virtutes, ad talia cæcus, in Societate non vidisti, alijs æqui bonique vident omnes, laudabuntque ad nauseam tuam. Et vero ea omnia, quæ protulisti, ea tantum parte sunt vitia, qua tu aspexisti; obliquus enim oculus quid recti videat? ea vero parte, qua probi, prudentesque sunt intuiti, pura omnia, integræq; videntur. Nullū illi parvum in Soterio consilium, nullam in verbis alienam sententiam, contumeliam, maledicentiam nullam, nullum alijs Religionibus detrahendi studium viderunt, nullam præterea in Superioribus incuriam, nihil eorum, quæ tu in Societatem JESU universe blaterasti, viderunt: nihil, inquam, nisi studium maledicendi tuum, & verbo, magnum judicij Religiosi, quin & virilis inopiam. Quo vel ipso, ut jam alias dixi, compendium fecisti nullum, nisi ut ridereris.

Miror ego profecto, quod tu, qui, ut audio, Græcorum tinctus es, centones tuos non Græce potius, quam Latine conscripsiferis, ut ne saltem ab omnibus, qui te in oculis noscunt, legereris. Non tam Societatis causa hoc dico, quam tui, qui tali consilio multis te sannis subtraxisses. Quid enim, cum te Ascetica dogmatizantem audiunt, te? cum Theologica crepantem: te? cum de Lessij eruditissimi clarissimique viri doctrina censuram ferentem: te? cum de in omnibus quærendo DEO loquentem, de Christi Crucifixi exemplo, de mortificatione, de humilitate, de Charitate, de Zelo Divinæ gloriæ, hæc, inquam, & talia

& talia buccinantem : te ? Denique de prudentiae legibus
differentem : te : te , inquam , de prudentiae legibus lo-
quentem ? DEum immortalem ? qui nonnunquam risus !
qui cachinni apud eos , qui te noverunt , fuerint necessario
exorti , cum centones tuos , qui dignati sunt , legerent ! Sed
tibi , credo , & hoc satis fuerit mercedis , motum saltem ali-
quem apud legentes excitasse . Crede mihi , non sane ami-
cus fuit , qui , ut in hoc orbis iudicium prodires , tibi suasit ,
aut persuasit . Nasuti sunt multi , & aliquid ultra paginam
& literas odorantur . Te quem tali more scribentem le-
gent , nullo virtutis , saltem in verbis colore ; quem vident ,
nihil eorum , quæ de virtutibus magnifice præceperis , tua
scribendi ratione implesse ; cæce in omnia , & cum impetu
ruere , quomodo prudentiae vel unica sufficiunt putabunt ?
Quem advertunt adeo passionibus ultra omnes limites , &
moderationis , & veritatis , & humanitatis , & Religionis
abreptum , quomodo constantiam viri maturitatemque in
te reperient ? Quem vident quovis fere folio in grallas
assurgere , thrasonismos crepare , montes polliceri , quo-
modo in te fixum aliquid , solidumque humilitatis , & mo-
destiae Religiosæ deprehendent ? Quem vident , meras
despumare calumnias , in Viros Sanctos , in Cœtum Re-
ligiosum , quem publicam inter viros Sacros , imo Ordini-
nes universos excitare velle discordiam ; qua , quæso , ra-
tione fiet , ut te serio dixisse , quæ de caritate & con-
cordia Religiosorum , de ædificatione publica , vitandoque
scandalo , de rerum Sacrarum exercitatione , de supe-
randis temptationibus , alijsque talibus locutus es , ut te facto
id esse , quod locutus es , credant ? Vide sis mi Mel-
lite , quam longe consultius tibi spisset hærere in an-
gello cum libello , & exercitia , quæ proprie Monas-
chorum sunt , id est orationem & mortificationem
diligentius usurpare , quam adeo ire in præceps , ut

M

nec

nec apparere sine dedecore, nec pedem sine ignomi-
nia derisioneque publica possis referre. Hoc igitur
consilium tibi eram datus, ut abortibus tuis græcum
vestimentum indueres, quo saltem cultus peregrinus
cupitudinem abderet : Quanquam quid ego Græ-
cismum desiderio in homine, qui pleraque, quæ his,
tabellis descripsit, græcatus
est ?

CA.